

ДОДАТОК 1 ДО ДЕКЛАРАЦІЇ З ПДВ: КОЛИ ПОДАВАТИ ТА ЩО ВІДОБРАЖАТИ

Розглянемо, як заповнити оновлений додаток 1, який являє собою свого роду гібрид старих додатків 1 і 5. У консультації ми відповімо на запитання:

- коли заповнюються таблиці 1.1 і 1.2;
- які операції відображаються в таблицях 2.1 і 2.2.

Розділ I «Податкові зобов'язання»

Цей розділ містить дві таблиці – 1.1 та 1.2. І перш ніж розповісти про порядок їх заповнення, з'ясуємо, для чого вони взагалі потрібні.

Для початку згадаємо норму п. 200¹.9 НК. Діє вона давно, але доладно так і не працювала. Суть її в тому, що податкові накладні та розрахунки коригування (далі – ПН/РК), які не були зареєстровані в ЄРПН і за рахунок яких був сформований показник Σ Перевищ фор-

мули системи електронного адміністрування (далі – СЕА), можуть бути зареєстровані в ЄРПН не за рахунок ліміту реєстрації, а за рахунок цього показника. І щоб розуміти, які саме ПН/РК сформували показник Σ Перевищ, у додаток 1 уведено таблиці 1.1 та 1.2 для їхнього розшифрування.

Розглянемо особливості заповнення таблиць 1.1 і 1.2.

Таблиця 1.1

У цій таблиці відображаються ПН поточного періоду (тобто дата їх оформлення припадає на місяць, за який подається декларація), які на дату подання декларації не зареєстровані в ЄРПН. З якої причини вони не зареєстровані (через блокування або нестачу ліміту реєстрації), не має значення. Адже платник ПДВ

зобов'язаний відобразити податкові зобов'язання поточного періоду в декларації незалежно від факту реєстрації ПН. А отже, він повинен показати ці ПН і в таблиці 1.1 додатка 1.

? *ПН була зареєстрована в ЄРПН несвоєчасно (з порушенням строку, передбаченого п. 201.10 ПК), але до закінчення строку подання декларації. Чи треба відображати таку ПН у таблиці 1.1?*

Ні, не треба. Пояснимо чому. Показник **ΣПеревищ** являє собою суму перевищення податкових зобов'язань, зазначених у декларації за звітний період, над сумою податку, яка наведена в ПН, зареєстрованих в ЄРПН (п. 200.13 ПК, п. 9 Порядку № 569). Якщо ж на дату подання декларації ПН була зареєстрована в ЄРПН (нехай і з порушенням установлених строків), тоді сума податкових зобов'язань у декларації буде відповідати сумі із ПН, зареєстрованих в ЄРПН.

Інакше кажучи, показник рядка 9 декларації буде дорівнювати показнику **ΣНаклВид** формули СЕА, а це означає, що показник **ΣПеревищ** не виникне й відобразити ці ПН у таблиці 1.1 немає чого. Це впливає й із самої назви таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 складається із **двох розділів**:

- в одному відображаються ПН, суми податкових зобов'язань за якими були відображені в рядках 1.1, 1.2, 1.3 декларації за звітний період. Тобто це ПН за операціями, що обкладаються ПДВ за ставками 20 %, 7 %, 14 %, які були оформлені на отримувачів – платників і неплатників ПДВ, а також для донарахування податкових зобов'язань на себе (тобто ПН з умовними ІПН);
- у другому – ПН, оформлені для нарахування податкових зобов'язань згідно з п. 198.5, 199.1 ПК (відображаються в рядках 4.1, 4.2, 4.3 декларації).

Зазначимо, що сама форма таблиці 1.1 передбачає відображення в ній незареєстрованих ПН за операціями, які включають до рядків 1.1–1.3, 4.1–4.3 декларації. Водночас заповнення рядків 6.1 та 6.2 декларації (за операціями постачання послуг нерезидентом із місцем їх постачання в Україні) також передбачає подання додатка 1. Причому в таблиці 1.2 для відображення незареєстрованих РК за цими операціями призначені окремі рядки, чого, як ми вже зазначили, немає в таблиці 1.1.

Водночас згідно з роз'ясненнями податкової (ЗІР, категорія 101.24) рядки 6.1 та 6.2 декларації

передбачають подання додатка 1, якщо на дату подання декларації в ЄРПН не зареєстровані:

- або ПН, оформлені на операції отримання послуг від нерезидента з місцем постачання на митній території України, які обкладаються ПДВ за ставкою 20 % або 7 %;
- або РК, складені у випадку збільшення суми компенсації в таких ПН.

Однак під час відображення таких ПН суми в підсумкових рядках таблиці 1.1 не будуть збігатися із сумами, зазначеними в цих рядках декларації.

? *На того самого покупця (або за тим самим умовним ІПН) у звітному періоді було складено декілька ПН. Чи можна відобразити їх у таблиці 1.1 одним рядком, узагальнивши суму?*

Ні, не можна. Дата та номер ПН відображаються в графах 3 та 4 таблиці 1.1, тому узагальнити в одному рядку декілька ПН не вийде (адже в них будуть щонайменше різні номери, навіть якщо припустити, що вони оформлені однією датою).

Покажемо на прикладі, як заповнити таблицю 1.1.

ПРИКЛАД 1

Платник ПДВ подає декларацію за червень 20.07.21 р. Протягом червня він оформив:

- ПН від 10.06.21 р. № 1 на покупця – платника ПДВ (ІПН 123123123123) на суму 12 000 грн (у т. ч. ПДВ – 2 000 грн), зареєстрована в ЄРПН 30.06.21 р.;
- ПН від 14.06.21 р. № 2 на покупця – платника ПДВ (ІПН 147147147147) на суму 18 000 грн (у т. ч. ПДВ – 3 000 грн). Реєстрація ПН була заблокована, і станом на 20.07.21 р. вона не зареєстрована в ЄРПН;
- ПН від 14.06.21 р. № 3 на платника ПДВ (ІПН 141414141414) на суму 24 000 грн (у т. ч. ПДВ – 4 000 грн), зареєстрована в ЄРПН 07.07.21 р.;
- ПН від 30.06.21 р. № 4 для нарахування податкових зобов'язань згідно з п. 198.5 ПК (умовний ІПН 600000000000) на суму 36 000 грн (у т. ч. ПДВ – 6 000 грн). На дату подання декларації не була зареєстрована в ЄРПН через недостатність ліміту реєстрації.

У таблиці 1.1 додатка 1 до декларації за червень повинні бути відображені ПН № 2, № 4 (див. **фрагмент 1**).

ФРАГМЕНТ 1

<...>

Таблиця 1.1. Відомості про включені суми податку на додану вартість, вказані в податкових накладних, не зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних на дату подання податкової декларації з податку на додану вартість, до суми податкових зобов'язань за звітний (податковий) період

№ з/п	Покупець (індивідуальний податковий номер або умовний ІПН)	Податкова накладна						
		дата	номер	ознака здійснення с/г операцій	обсяг постачання (без податку на додану вартість)	сума податку на додану вартість		
						основна ставка	ставка 7 %	ставка 14 %
1	2	3	4	5	6	7	8	9
За операціями на митній території України, що оподатковуються податком на додану вартість за основною ставкою та ставками 7 % і 14 %:								
1	147147147147	14062021	2		15 000,00	3 000,00		
Усього за звітний (податковий) період (переноситься до рядків 1.1, 1.2 або 1.3 декларації)					15 000,00	3 000,00		
За операціями відповідно до пункту 198.5 статті 198 та пункту 199.1 статті 199 розділу V Кодексу:								
1	600000000000	30062021	4		30 000,00	6 000,00		
Усього за звітний (податковий) період (переноситься до рядків 4.1, 4.2 або 4.3 декларації)					30 000,00	6 000,00		

<...>

Таблиця 1.2

У цій таблиці відображаються РК, оформлені на збільшення податкових зобов'язань у зв'язку зі зміною суми компенсації вартості товарів (послуг) і не зареєстровані в ЄРПН на дату подання декларації.

Таблиця складається із **трьох розділів**, у яких **окремо** наводяться коригування, які відображаються в декларації:

- у рядку 7, тобто коригування податкових зобов'язань згідно зі ст. 192 ПК;
- рядках 4.1.1, 4.2.1, 4.3.1 – коригування до зведених ПН з умовним ІПН 600000000000, складеним згідно з п. 198.5, 199.1 ПК;
- рядках 6.1, 6.2 – коригування до ПН з умовним ІПН 500000000000, які були складені під час отримання послуг від нерезидента з місцем їх постачання в Україні і які обкладаються ПДВ за ставками 20 %, 7 %;
- рядках 4.1.1, 4.2.1, 4.3.1 – коригування до зведених ПН з умовним ІПН 600000000000, які були складені згідно з п. 199.1, 199.4 ПК у зв'язку з річним перерахунком ПДВ або з перерахунком за останній звітний період у випадку анулювання реєстрації платника ПДВ, який здійснює одночасно оподатковува-

ні та звільнені від обкладення ПДВ операції. Тобто тут розшифровуються незареєстровані РК на збільшення суми ПДВ, які повинні потрапити до таблиці 2 додатка 6 до декларації за грудень або останній звітний період, у якому такий платник анулює ПДВ-реєстрацію.

Розглянемо на прикладі порядок заповнення таблиці 1.2.

ПРИКЛАД 2

Платник ПДВ подає декларацію за червень 20.07.21 р. Протягом червня він оформив:

- РК від 04.06.21 р. № 1 у зв'язку зі збільшенням суми компенсації вартості товару до ПН, виписаної на покупця – неплатника ПДВ (умовний ІПН 100000000000), на суму 12 000 грн (у т. ч. ПДВ – 2 000 грн). На дату подання декларації не був зареєстрований в ЄРПН;
- РК від 10.06.21 р. № 2 на покупця – платника ПДВ (ІПН 147147147147) на суму 24 000 грн (у т. ч. ПДВ – 4 000 грн) через повернення товару покупцем. Реєстрація РК була заблокована, і станом на 20.07.21 р. він не зареєстрований в ЄРПН;

- РК від 14.06.21 р. № 3 до зведеної ПН (умовний ІПН 600000000000) у зв'язку з підвищенням вартості товару, раніше придбаного для використання в неоподатковуваних операціях, на суму 2 100 грн (у т. ч. ПДВ – 350 грн), не був зареєстрований в ЄРПН на дату подання декларації;
- РК від 30.06.21 р. № 4 до ПН (умовний ІПН 500000000000), складеної під час отримання послуг від нерезидента з місцем

їх постачання в Україні, у зв'язку з підвищенням вартості послуг на суму 6 000 грн (у т. ч. ПДВ – 1 000 грн). На дату подання декларації не був зареєстрований в ЄРПН через недостатню суму ліміту реєстрації.

Відображенню в таблиці 1.2 додатка 1 до декларації за червень підлягають РК № 1, № 3, № 4 (див. **фрагмент 2**). РК № 2, не зареєстрований в ЄРПН на дату подання декларації, не відображається в таблиці 1.2, оскільки складений на зменшення суми податкових зобов'язань.

ФРАГМЕНТ 2

<...>

Таблиця 1.2. Відомості про коригування податкових зобов'язань згідно зі статтею 192, пунктом 198.5 статті 198 та пунктом 199.1 статті 199 розділу V Кодексу у разі збільшення суми компенсації за звітний (податковий) період на підставі розрахунків коригування, складених у звітному (податковому) періоді та не зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних на дату подання податкової декларації з податку на додану вартість

№ з/п	Покупець (індивідуальний податковий номер або умовний ІПН)	Розрахунок коригування кількісних і вартісних показників						
		дата	номер	ознака здійснення с/г операцій	обсяг постачання (без податку на додану вартість) та/або обсяг постачання, за яким не нараховується податок на додану вартість	сума податку на додану вартість		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Коригування податкових зобов'язань згідно зі статтею 192 розділу V Кодексу:								
1	100000000000	04022021	1		10 000,00	2 000,00		
Усього за звітний (податковий) період (рядок 7 декларації)					10 000,00	2 000,00		
За операціями відповідно до пункту 198.5 статті 198 та пункту 199.1 статті 199 розділу V Кодексу:								
1	600000000000	14062021	3		1 750,00	350,00		
Усього за звітний (податковий) період (переноситься до рядків 4.1.1, 4.2.1 або 4.3.1 декларації)					1 750,00	350,00		
За послугами, отриманими від нерезидента на митній території України:								
1	500000000000	30062021	4		5 000,00	1 000,00		X
Усього за звітний (податковий) період (переноситься до рядків 6.1 або 6.2 декларації)					5 000,00	1 000,00		X
Коригування податкових зобов'язань згідно з пунктом 199.1 статті 199 розділу V Кодексу у зв'язку з перерахунком частки використання товарів/послуг, необоротних активів в оподатковуваних операціях, виходячи з фактичних обсягів проведених протягом року оподатковуваних та неоподатковуваних операцій:								
1								
Усього за звітний (податковий) період (переноситься до рядків 4.1.1, 4.2.1 або 4.3.1 декларації)								

<...>

Розділ II «Податковий кредит»

Цей розділ також містить дві таблиці – 2.1 та 2.2. Розглянемо докладніше порядок їх заповнення.

Таблиця 2.1

У цій таблиці розшифровуються суми податкового кредиту за аналогією з таблицею 2 старого додатка 5. Тобто операції із придбання товарів (послуг), що обкладаються ПДВ за ставками 7 %, 14 %, 20 %, у розрізі контрагентів.

? Чи треба відображати в таблиці 2.1 операції із придбання послуг у нерезидента з місцем їх постачання в Україні, які наводяться в рядках 13.1, 13.2 декларації?

З форми декларації видно, що під час заповнення рядків 13.1 і 13.2 потрібно подавати також додаток 1. Однак у цих рядках відображаються не тільки операції із придбання послуг у нерезидента, але й коригування податкового кредиту за ними. Про те, що РК до ПН, складених під час отримання послуг від нерезидента, відображаються в додатку 1, прямо впливає з форми таблиці 2.2. А от із приводу самих ПН ситуація не зовсім зрозуміла.

Таблиця 2.1, на відміну від таблиці 2.2, не містить окремого рядка для відображення таких операцій, а з назви графі 2 не випливає, що в ній можна вказати умовний ІПН. Тобто виходить, що ПН, виписані отримувачем послуг нерезидента в Україні, не потрібно відображати в таблиці 2.1, але якщо це зробити, помилки теж не буде.

Порядок заповнення деяких граф таблиці 2.1 такий:

- у графі 2 указується ІПН постачальника. Нагадаємо, підставою для відображення податкового кредиту може бути не тільки ПН, але й документи – замітники ПН (це впливає як із п. 201.1, п. 36 підрозд. 2 розд. XX ПК, так і із самої таблиці 2.1). У цьому випадку якщо податковий кредит відображається на підставі:
 - чеків РРО, рахунків, транспортних квитків – у графі 2 також наводиться ІПН постачальника;
 - бухгалтерської довідки (згідно з п. 36 підрозд. 2 розд. XX ПК) – у ній потрібно відобразити власний ІПН (Лист № 2962). Зазначимо, що таких операцій на даний момент, напевно, уже немає;
- графі 3 – період складання ПН (її заміників), наприклад, «07.2021»;

- графі 4 (згідно з виноскою до цієї графі) робиться позначка «+» у випадку, якщо суми ПДВ включаються платником ПДВ до складу податкового кредиту **за касовим методом на підставі п. 187.10 ПК**. Причому інші платники ПДВ, що застосовують касовий метод (згідно з п. 187.1, п. 44 підрозд. 2 розд. XX ПК), позначку в цій графі не ставлять. Зазначимо, що сума ПДВ під час застосування касового методу може включатися до податкового кредиту частинами (частина за касовим методом, а частина за правилом першої події, якщо платник ПДВ здійснює два види операцій). Тобто одна ПН може бути відображена в таблиці 2.1 декілька разів у різних податкових періодах, виходячи із сум ПДВ, які включаються до податкового кредиту. Докладніше про розподіл податкового кредиту «касовиками» див. на с. 68 цього номера;
- графі 5 сільгосптоваровиробники, які внесені або претендують на внесення до Реєстру отримувачів бюджетної дотації, проставляють позначку «+» у випадку здійснення операцій, визначених ст. 16¹ Закону № 1877.

Також у таблиці 2.1 в окремий підсумок виносяться суми податкового кредиту за операціями:

- придбання (будівництва, створення) необоротних активів;
- включення до податкового кредиту сум ПДВ за касовим методом згідно з п. 187.10 ПК;
- придбання згідно зі ст. 16¹ Закону № 1877.

Труднощів під час заповнення таблиці 2.1 не викликає. Як правило, під час формування пакета звітності, наприклад, через програму М.Е.ДоС дані до цієї таблиці заносяться автоматично.

Таблиця 2.2

Ця таблиця призначена для відображення коригувань податкового кредиту на підставі ст. 192 ПК. У ній розшифровуються в розрізі контрагентів коригування вхідного ПДВ за операціями, що обкладаються:

- за ставками 7 %, 14 %, 20 %, які відображаються в рядку 14 декларації. **Зверніть увагу!** Коригування за придбаннями товарів (послуг), що не підлягають обкладенню ПДВ та/або обкладаються ПДВ за нульовою ставкою, не відображаються ні в декларації, ні в додатку 1 (ЗІР, категорія 101.24);
- за ставками 7 % і 20 %, які відображаються в рядках 13.1 і 13.2 декларації. Це окремі рядки, передбачені для коригувань операцій з отримання послуг від нерезидента з міс-

Додаток 1

цем постачання на території України за звітний період. Коригування за звітний період наводяться загальною сумою без розшифрувань за кожним РК.

? Чи треба відображати в таблиці 2.2 коригування імпортного ПДВ?

Ні, не треба. Нагадаємо, коригування податкового кредиту за операціями ввезення товарів в Україну відображаються в рядках 11.1, 11.2, 11.3 декларації. Заповнення цих рядків не передбачає подання додатка 1.

Якщо коригування призводить до зменшення суми компенсації вартості товарів (послуг), покупець повинен зменшити податковий кредит у періоді оформлення РК, незалежно від факту його реєстрації в ЄРПН (пп. 192.1.1 ПК). Якщо ж коригування призводить до збільшення суми такої компенсації, покупець зможе збіль-

шити податковий кредит після реєстрації РК в ЄРПН (пп. 192.1.2 ПК).

Порядок заповнення деяких граф таблиці 2.2 такий:

- у графі **2** вказується ІПН постачальника, який оформив РК;
- графі **3.1** – період складання ПН, до якої оформляється РК, наприклад, «06.2021»;
- графі **3.2** позначку проставляють сільгосптоваровиробники – отримувачі бюджетної дотації, які коригують податковий кредит за придбаннями для сільгоспоперацій.

Також у таблиці 2.2 в окремий підсумок виносяться суми коригування податкового кредиту за операціями:

- придбання (будівництва, створення) необоротних активів;
- придбання згідно зі ст. 16¹ Закону № 1877.